

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího

Jméno autora: Michaela Zelená

Název práce: Kulturně perzekuční mechanismy experimentování na lidech v období 2. světové války

Téma práce: v širším kontextu aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: téma v literatuře bylo již dostatečně zpracováno, avšak nebylo promyšleno ve vztahu k mechanismům fungování kultury.

Zaměření práce: kompilace + strukturální analýza

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: střední úroveň

Rozsah práce: přiměřený (47s.)

Použitá literatura: aktuální, spíše omezená šíře

Počet uváděných titulů: 19

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Bakalářská práce Michaely Zelené se potýká s otřesnou, šokující avšak stále ne dostatečně pochopenou kapitolou lidských dějin. Její záměr vychází z předpokladu, že v případě zločinných aktů lékařských experimentů na lidských bytostech se nejednalo o okrajový patologický jev, na kterém se podílelo několik jedinců s psychopatologickým profilem osobnosti, nýbrž že šlo o hlubší kulturní příčiny, které stály v pozadí a týkají se prakticky každého z nás. Autorka danou problematiku dokázala teoreticky zpracovat a postupovat na základě konceptuálního metodologického přístupu za pomoci mimetické teorie kultury René Girarda. Autorka také prokázala základní, byť ne vyčerpávající, přehled v oblasti relevantní literatury. Uvedenou literaturu systematicky načetla, každý titul následně diskutovala s vedoucím práce. Nejedná se o účelové odkazy hodící se „do počtu“ použité literatury.

Hlavním cílem práce bylo podat kulturně strukturální vhled do experimentů prováděných v koncentračních táborech dále hledání kulturních kořenů rasové hygieny a kladení si otázek: Jak rasová hygiena souvisí s chápáním hodnoty člověka? Jakým způsobem se mohla na pozadí lékařství rozvinout teorie rasové hygieny?

Vlastní práce je rozčleněna do čtyřech oddílů. První reflektuje vznik a vývoj teorie rasové hygieny. Druhý je věnován otázce pojetí lékařství v nacistickém Německu. Třetí oddíl se zabývá vlastními experimenty na lidech a jejich typologií. A poslední oddíl se snaží o transkulturní reflexi tématu.

Jednu z podkapitol autorka nazvala Za hranice lidskosti. Jedná se o velmi naléhavé dilema. Překračování vlastních hranic je člověku vlastní, avšak tím ještě není řečeno, že jakýkoliv směr překračování odpovídá „lidskému určení“, jakkoliv je na deklaratorní rovině tento pojem problematický. Experimenty na lidech v koncentračních táborech byly jak nelidské, tak současně až příliš lidské. Základní a určující osnovou jejich konceptualizace je obraz člověka, který stojí v jejich pozadí. Základním východiskem pro vytvoření konceptu takových experimentů byl obraz člověka a tento obraz byl současně i cílem, kterého mělo být prostřednictvím praxe rasové hygieny a jednotlivých experimentů dosaženo.

Nejdůležitější částí práce byla transkulturní reflexe vycházející z naléhavé potřeby po uchopení důstojnosti lidského jedince a adekvátní odpovědi na ní. Autorka ji spojuje s tematikou etnocentrismu a potřebou po hledání adekvátního nástroje pro překračování vymezujícího dělení na my a oni coby nástroje uchopování vlastní identity v kultuře. Tato část se však zdařila pouze částečně na obecné rovině, doslova volá po komplexnějším a analytickyjším rozpracování.

V závěru práce pak autorka strukturovaně zhodnocuje naplnění stanovených. Zde se ukazuje, že cíle byly splněny pouze částečně. Postižení a výčet jednotlivých experimentů můžeme považovat za uspokojivý, avšak vlastní analýza trpí schematičností, rychlými závěry a i tezovitostí. Nicméně dochází k závěru, že dialog mezi odlišnými lidskými jedinci nemůže mít technickou nebo mechanickou povahu, nýbrž musí vycházet z organického a existenciálního zakotvení v transkulturním horizontu bytí.

Práce Michaely Zelené má celou řadu nedostatků, nicméně naplňuje hlavní zaměření oboru i účel BP definovaný povahou studovaného oboru. Přestože má práce především deskriptivní charakter, přeci jen se pokouší sledovat konceptuálně metodologický plán a usiluje o analýzu vnitřních mechanismů kultury.

Výsledné hodnocení: Předložená bakalářská práce splňuje podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) Může být otázka lidské důstojnosti zodpovězena na čistě doktrinální úrovni?
- 2) Jsme v současné době jako příslušníci západní kultury, která prošla zkušeností Druhé světové války, dostatečně imunní vůči upírání lidské důstojnosti?

Datum: 25.5. 2016

ThLic František Burda Th.D.

Podpis